

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	
Évi ár	70 fillér.
Három hónapi	1 forint (2 kor.)
Védőre postán:	
Évi ár	80 fillér (1 kor.)
Három hónapi	2 forint (4 kor.)
Három hónapi	4 forint (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Zöldfa-utca, 32. szám.
Zöldfa-utca és Nagypiac-tér sarkán.

Feladás szerkesztő:

KUN BÉLA.

Egy kisleány tűzhalála. — Farkas a városban.

Az „Előre” ajándéka.

Újév napján egy díszes nagy naplót kap mindenki, aki három hónapra az „Előre”-re előfizet.

Kivándorlók és visszavándorlók.

Nagyvárad, december 22.

Rövid néhány esztendő alatt óriási módon kifejlődött a kivándorlási haz. Megy már a nép, ha jó sora is van az országban, ha keresetéből meg is tud élni, üzi, hajlja messze idegen földre a meggazdagodás, a pénzszerzés vágya.

Ólyan tünet ez, melynek megállítására nem elég a kormány körütekintő intézkedése, küzdeni kell ellene az egész magyar társadalomnak, különösen a községek intelligens közönségének. A pap, a tanító, jegyző, gyógyász, orvos, állami és megyei tisztviselő, valamint a mitvelt földirtokos osztály elsőrangú kötelességének kell, hogy tarssa a népet fölvilágosítani, hogy retentő szenvedések elő néz, barami munkát kell teljesíteni odaát, ha nemcsak önmagát el-tartani akarja, hanem pénzt is akar gyűjteni. Olyan munkát, amely nem áll arányban a keresettel, amely azután egészségét is tönkretesz. A gyárak, bányák levegője gyilkos, a munkás állandóan életveszélyes dolog teljesít a nincs kivándorló, aki egészségesen térjen vissza.

Mint ifju, életerős férfi indul Amerikába s mire hazatér, csak árnyékember, elernyedti izmokkal, a munkában korán össze-tört romcs. Míg a mi földműves munkásaink élnek 60–70 évig, az Amerikát járt ember közül aligha megeri valaki a 40 esztendő. Azután se családja, se rokona odaát, el mint az állat, meg övéi idehaza rettegve gon-

dolnak reá, minő küzdés között tölti napjait.

És ha mindezt részletesen föl-tárják a nép előtt, bizony föl-bet használ el a kormányintézkedéseknek. A nemzeti kormány egyébként minden tőle telhető megtesz, hogy a kivándorlást ellensúlyozza. Annál inkább, mert az ország népének színe-javára hagyja el az országot.

Az amerikai törvények szerint csak 50 éven alóli, teljesen egészséges, munkabíró férfi léphet partra. Így vesztjük el mi a legjavát férfi és női munka-erőt. Három év előtt 70,000, múlt évben 120,000, ez idén 170–180,000 a kivándorlók száma, már azoké, akik utlevelet kapnak. Ha ily arányban fejlődik a kivándorlás, valóban ki-zámíthatatlan nemzeti csapás válik belőle. Épp ezért mulhatatlanul szükséges, hogy ille-tékes helyen újabb intézkedé-ssek történjenek a kivándorlás körül.

A kormány azon gondolkodik, hogy az utlevelek kiadását el- vonja a költséghatóságoktól s újra a börtényminisztériumhoz kell folyamodni. Az utlevél-kiadásnál ugyanis visszacsélek nyomára jöttek. Ezenkívül ugy a fiúmei, mint az összes német kikötőkben megbízott magyar hivatalnokok fogják vizsgálni a hajókat s az új egyezmény szer-int csak azokat szállítják el a hajótársaságok, kiknek rendő-rhatóságilag lattamozott utleve-lük van.

A meghatalmazottakat meg-szűntük s az egész kivándor-lást, még a német kikötők felé induló kivándorlókat is, Buda- pesten keresztül fogják vezetni. Ezenkívül csöndben, nehogy díjtómáciák konfliktus támadjon belőle, visszavándorlási akcióit kezdnek meg An-crikában. Ilyen hathatós és bizonyára célra-vezető akcióit indított a kormány a nép kivándorlása ellen és a visszavándorlás céjából is

Az utolsó betyár.

Oroszlán Pali a börtönbén.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, dec. 22.

Oroszlán Pali az egykori hírhedt rablóvezér, aki a fegyvertárbán 34 évet töltött el, az idén kibabadult s hazament illetőségű helyére, Szent-gátra. Oroszlán Pali egy ideig disz- nckkai és juhokkal kereskedett, de ez csak arra jó neki, hogy menél-t többet kőborohason s hogy ma-gának társakat szerezzen a „mester-ség” újra való megkezdéséhez.

Nem hagyta a vére nyugodni, a betyár életet nem tudta vele elfe-jejtetni még a 34 évi fegyház sem s hamarosan társat kerített magának Varga János személyében, aki együtt erre vele évek hosszú során át az illavai fegyházban a keserű rabke-nyeret. De később Varga is kizsa- badult, Oroszlán Pali Vargával szem- vetve, Zalavármegyébe mentek, hogy ott még egy emberőket felkeressék.

A novai országúton már meg- kezdte működését a két betyár, a vására meő emberek közül elfog- tak egyet, kinél 700 korona volt. Oroszlán Pali ököcsapást mért a vásárra igyekvő emberre, pénzt kö- vetelte, míg társa, Varga rá s lött az emberre, de csak aratát horzosta a golyó. A két heramiának végre is eredmény nélkül kellett távoznia a színhelyről, mert több cipányasszony jött az úton s a két rabót elme- nekült.

A két zsinvány egyenesen be- ment a rózsásszegi korombán. A vendégloknak gyanus volt az idegen, de nem mert ellene fellépni. Beszéd- getés közben nyúlk az ajtó s belép a megtámadott ember. Ez feltérme- a rablót s nekrolban. A jelenlévők segítségére siettek és Oroszlán lefű- ltelék.

A legyűzött rabló megadta ma- gát. Tapadt ugyan, hogy 6 volt az utónál, de kénytelen-kelletlen nyu- godtan viselte magát, míg a cend- őrk megétkeztek. A csendőroknak azt mondta, hogy Kovács János za- lagességi díszőrnékedőböz van szerencsük, de amikor a motózá

alkalmával névjegyeket találtak nála, beismerte, hogy ő a volt fejtenc.

A rabló a zalagesszegi kir. tör- vényesk előtt megtartott tárgyalá- son mindvégig tagadt.

Most az egyszer ártatlanul került az Oroszlán a kettebre! — mondta az ügyészek.

Sainte méltatlankodva utasította vissza az utonális vadját, amily szor- ritat eigny munka, nem Oroszlán minna, Közönséges csikéféfogás, nem igit betyár tempé.

— Az eseteket rablók kibérteben mondják ki börtönbén Oroszlán Pali s a kir. törvényszék 6 évi fegyhá- zást szabott ki rá. A vén zsinvány most 58 éves.

Pusztul a magyar...

Huszonöt család Kinába megy.

— Nyomor mindenfelé. —

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, december 22.

Most a nyomoródelmi kormány utóte fel nagyvödelmi tanulmányt, azda ebben az országban csak egy hull az áldás a nép nyaka közé. Hogy tejjel mézsel dúsdokold Kanadán az az ország, arról napoként eszemly oku- mentumot lehet összedobni.

Az adókat könyörtelenül behaj-ják a nyomoró néper, avval nem történek a nagy kormány végre- bújtok, hogy olyan nagy már ebben az országban a nyomorúság, hogy ki kell, ki muszáj ituen vándorolni.

Amerikába csak egy özönlik a szegény, aknek az ádott hazai föld nem ad kenyert, así szenved, aki nyomorog, akinek nincs itien há- zája.

Eddig csak arról szözlott az öröké hangos, öröké bus nóta, hogy Améri- kába megy ki a magyar. Most újabb szonorú hír hallunk, amely arról szól, hogy Mezőkeresztes kö- zségéből huszonöt család készül kivan- dorolni Kinába.

Bármegyében példátlanul nagy most az inég s így törtéhetnek meg, hogy egyik nemég még vi- rágöz községből huszonöt család vesz a kezébe vándorbotot és a sze- rencsétlen kivándorlók Kinát sze-

HASZNOS ÉS ERDEKES KLEIN TESTVÉREK

vázson- és női-dívat áruházban
Szent-László-tér, Boldás-templom mellett.

legyen adunk egy 120 K értékű varrógépet. 21 K önköltséggünk megtérítéssel mind- azon vevőnek ki, üzletünkben, bármily kis tételre, az 400 koronát vásárol. Öszí szövetek, selymek, blous-kelmék, díszítési cikkek, szőrmearút, választóka elmerőst ke- tenek vevőnkben. Olcsó árainkat és megbízható Kiszolgálásainkat nagyvárami vevőink igazolják. — Helyi és vidéki telefof 584.

Apró hirdetések.

- Aki** mint kőművel, segéd, munkás vagy bármely más munkájához állást keres
- Aki** bérlet, földet, szállást, hangort, cím, palotát, birtort vagy homlót el akar adni, vagy lyveket venni
- Aki** tanított, nevelőt vagy nevelőt, bonnet vagy nyelvtanost keres
- Aki** kereskedelmi elhíres, iparüzemnyire vonót keres
- Aki** ismeretével akar kötni
- Aki** előnyös üzleti összeköttetéseket akar kötni
- Aki** készit bérbe akar venni vagy ki akar adni
- Aki** olcsó pénzkölcsönt akar felvenni
- Aki** kölcsöni akar valakivel valamit (növelni vagy feladni)
- biztos eredményt** ér el, ha az

„ELŐRE”
apró hirdetési rovatát
igénybe veszi.

Kéveset kockázlat és biztos sáhnrt ér el
Próbálja meg! mert ha csak egy kisát
gondolkozik, okvetlenül
térjen arra, hogy annak is van
előnyös volta

Minden sző egyszerű feltételese csak
négy fillér.

Szegényeknek és átideázottkú jnyen.
munkás-kínak

Kökusz zsír a kőles postacseréj 3 K
70, Kicsinyben legutá-
nyosabban! 200 virelti, fiatalít bus-
fők, halkezesre, házkonyer, fűzer
Árak.

200 virelti fél példák, azutáni korok
cseszegre szőlő, Gyomirtóanyagok, barát,
fűtő kapható. **STERN SÖR** A-nak.
Nagyvárad, Nagypiac. 101

Előre Sillermann L. és Társa céghez,
mely cég nagy kasszonyi maradvék vásárt
rendez melyen lésszállítottában. 109 150

Porosz Herman az utolsó és zártlont
butor megárrá vállalt. Nagyváradon, az
Országy-építék földrajzi palatájában. Nagy
várszék modern, világos, matt, fényesít,
vagy az és kárpított bútorokban, olcsó
szabott árak mellett. 151

Arany, ezüst, nikel azobórakát
inga, fűt és szerkötő órákat, jegy- és köve-
s gyűrűk, hűltfogó, láncok, mindennemű
díszes és hasznosak és az utolsóban
olcsón kaphatók. Feuti cikkek javításra pon-
tosan eszközöltek. Freund Benjáminál,
Nagyvárad, Fő-utca, Széchenyi-szálló. 168

**Aki olcsón akar ékszerét vásá-
rolni,** 14 karátos arany jegy- és köve-
s gyűrűt, dívszós fűltfogót sub. keresse fel
Fevierer Testvéreket Kossuth-utca 22.
162

Olcsó pénz!
Széleskörű és hosszú társaságos. Kő-
csök, drágább kamato tartozások olcsóbb
kamattalra felszerelése (convertálás), tiszt-
viselői kölcsönök, hazak. földbirtokok adá-
svétel és parcellázása, hitelintézményi tevé-
kenység adásvétel és nyújtás feltételek mel-
letti lehozott Gtának bankulak, banküzem-
mellyi üzlete Nagyvárad, Kossuth-utca 9.

Karácsonyi vásár!

A mai naptól karácsonyi vásár
lesz még nem létezőt olcsó árak
mellett. 17—20

Elnézésre kerülnek:
Pártyék és leveleslap albumok, varró
és kerítőkártyák, emléktárgyak, fűt
díszek, dohányzó készülék, babák, baba
játékok, pénzárak, székcsékek, térsas
játékok, sakk, dominó, Verrig köpekhez
teljes készlet, Beszélő fonográf darabja
7 korona és sok még fel nem sorolt
tárgyak. Továbbá ingek, gallérok és
harisnyák, valamint téli trikó ingek és
 nadrágok; ugy női, mint férfi, hullat-
lan olcsó árak mellett helyszíne miatt
lesznek kiadva.

A T. vezéközlönyök b. pártfogását kérve
tiszteltet!

REKLAM ÁRUHÁZ
Fő-utca és Szaniszló-utca sarkán.

Karácsonyi vásár!

**Karácsonyi
óra és ékszer cikkek
igen olcsó alkalmi árban**
kaphatók a már 20 év óta
fennálló és kipróbált meg-
bízhatósága órák és ékszerész

**Szilágyi Géza
és Társánál**
Fő-utca, Országy-zárda épület,
Sóba Imre papír üzletével szemben.
7—10 112

Himző- és előnyomda.

Felhívom a n. é. közönség b.
figyelmét előszörű fehéremű
varrodámra, hol keltegyek el-
készítést a legremekbék kivitel-
ben vállalom el.

Legujabb
himző minták és monogrammok
előnyomatnak és hímzettelnek.
Tisztelettel megrendelést kér
őz. Gyurkovits Bélánál.
Bazár-épület, a színházzal szemben.

Karácsonyi és újévi ajándékok.

Már elismert min-
den ártégyész nélkül és hogy a
legelőszöbő bevá-
sárlási forrás.
U. m. t. óra arany
és ékszerész cik-
kek kaphatók:

KEPESMARTON,
mórák és ékszerésznel
NAGY-VÁRAD,
Bazár-épület, színház oldal.
113. 5—10.

Gáspár Margit

kitűnő kavé- és tejszarnoka.
A Nagy Sándor-utca Weiszlovits-
házban lévő tejszarnokot **Kiss nő-
vérszék**lét átvettém, hol szantuli üz-
tan kezelt tejemekék minden faj-
val szoldátluk, ugyaníki bivaly tej
literje 14 krajcár, tejsz, tea-vai,
turo, sütemény, tojás, hideg felvágott,
vialimint tej gyümölcsök és legjob-
b minőségben kaphatók. Tejemekék
kiválóra hálhoz szállítok.

Jogász urak figyelmébe ajánlom
tejszarnokomat, hol reggelre és
uzsonnára jutányosan lehet ábrándni.
Nagybeest pártfogást kér
teljes tisztelettel

Gáspár Margit,
Nagy Sándor-utca, Weiszlovits-ház.

Penz!

Olcsó tőketerőlesztésen köl-
csönöket 10—75 évre folyosít,
ugyszintén régi, drágább kamatu
kölcsönöket kieserel (convertál) a
lehető legrövidebb idő alatt.

házak, szőlők, földbirtokok
örök árban való adás-vételét
vagy bérletét a legskisebb
erődményvel közvetli.

Földbirtokok parcellázása
saját költségén elvállalja és finans-
zírozza

Faludi Ignácz,
volt tiszardandártól tükár banküzem-
mellyi és ingatlanintézményi irókia
Nagyvárad, Mezős-utca 2. sz. 40

Gyermek-köcsik

Fü- és leány-rakák, ottányok, gyermek
főhérművek.
Csacsműk-elengyék.
Bazár-árak, játékok, koszarok
o'cső árak, nagy választék

Id. STERN VILMOS-nál
Nagyvárad, Kossuth-utca 16.
(Voll rendőrségi épülettel szemben.)

TELEPHON
sz. 4222 meggyére 626.

Elő Biharmegyei és Nagy-
váradí

műbútorgyár

Ajánlom a leggyorsabbított a leg-
modernebb kivitelű saját gyár-
ban készült szőcs, ebéző-
háid, kávéháid és szállodái
berendezéseket a legolcsóbb
gyári árak mellett.

Hajzok, költségvetések kívánata
díjmentesen.

19—100 Raktár és iroda: 29
Napján-ér Hódos templom
mellett.

Telepek: **Kolozsvári-utca 39.**
és **Kopaly-utca 2.**
Büchler Márton
bútorgyár.

Butorraktár és kárpitos üzlet!

Tisztelettel b. tudomására hozom a
nagylehető közönségnek, hogy üzletem
Teley-n 24. sz. alhelystem
a mai kamak megfellel, legújanszab
modern stíli butorakát rendeztem be.

Raktáron tartok **ebéző, hálószoba
berendezéseket és szőcs gar-
nitúrokat** és minden a szőcsnoda vágo-
munkák nálam a
legelőszöbő árban szereshetők be,
vagy hogy már egész Biharmegye Pelley
butorraktárát beszáll. Ugyanútan minden
esztorgóis munkát saját műhelyemben
készálok és raktáron tartok.
Teljes tisztelettel 43
PELLEY SÁNDOR,
butorraktárak.

Egyszerű vásárlás által mindenki meggyőződik
mily olcsón lehet
az ujonnan megnyílt
**arany, ezüst, ékszer és óra-
áruházban vásárolni.**

Bemer-tér 2. sz. alatt az emeleten,
(Molnár-főle oszkrázdla fölött.)

1 finom nikel óra	2 ft. 50 kr.	1 95 grammos női Leigton Macé	41 ft. — kr.
1 finom aszt. óra	2 ft. 75 kr.	1 4 - karos aranygyűrű	5 " "
1 valódi ezüst óra	5 ft. — kr.	1 3 - fejes	3 50 " "
1 arany női óra	12 ft. — kr.	1 inga óra 416 szerkesztéssel	— " "
1 arany férfi óra	25 ft. — kr.	1 fali óra	2 60 " "
1 20 grammos a any férfi lánc	24 ft.	1 órázó óra	1 50 " "

Uj órákért 5 évi jótállás.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölök, meg nem felelő árut
visszatesszék — Általán javított órák és órázórek **mint újak** kerül-
nek ki, melyhelyzöb 8 évi jótállás mellett, **regéltés esetén k.**

HERBST FÜLÖP,
amerikai mórák és ékszerész.

110

Yonák Király Kérel.

Myonotek Laseky Armin könyvnyomdájában Nagyváradon. Készít az a „Előre” hírlapszék vállalat

L. K. KAUS N. A. U. E. B.